

Fógra de Foilsiú na Dréacht-léarscáile Bliantúla i dtaca leis an gCáin ar Thalamh Chríosaithe Chónaithe don bhliain 2026 agus deis chun iarrataí ar athchríosú a dhéanamh ar an Léarscáil Deiridh don bhliain 2025.

Tá dréacht-léarscáil bhliantúil, a ullmhaíodh i gcomhréir le hAlt 653C, arna modhnú le hAlt 653M den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997, foilsithe ar an suíomh gréasáin arna chothabháil ag Comhairle Chontae Cheatharlach agus tá sí ar fáil lena hiniúchadh ag a oifigí seo a leanas:

Taispeántas Poiblí	Seoladh
Comhairle Chontae Cheatharlach	Bóthar Áth hÍ, Ceatharlach
Leabharlann Ceatharlach	Sráid an Tulaigh, Ceatharlach
Leabharlann an Tulach	Bóthar Faoisimh Inmheanach, An Tulach
Leabharlann Muinebheag	An Príomh Bóthar, Muinebheag
Leabharlann An Bhuiríos	An Phríomhshráid Íochtarach, An Bhuiríos

Ullmhaíodh an dréacht-léarscáil bhliantúil don bhliain 2026 chun críocha talamh lena ndéantar na critéir ábhartha a shásamh a shainaithint agus tá sí le bheith faoi réir na cánach ar thalamh chríosaithe chónaithe.

Ní bheidh réadmhaoine cónaithe, in ainneoin go bhféadfaí iad a áireamh ar an dréacht-léarscáil bhliantúil, inmhuirearaithe don cháin ar thalamh chríosaithe chónaithe.

Is tagairt í talamh lena ndéantar na critéir ábhartha a chomhlíonadh do thalamh—

(a) atá san áireamh i bplean forbartha, de réir alt 10(2)(a) d’Acht, 2000, nó plean ceantair áitiúil, de réir alt 19(2)(a) d’Acht, 2000, atá criosaithe—

(i) chun críocha úsáide cónaithe amháin nó go príomha, nó

(ii) do mheascán úsáidí, lena n-áirítear úsáid chónaithe,

(b) ina bhfuil sé réasúnach a mheas go bhféadfadh rochtain a bheith ag an talamh, nó go bhfuil baint aige, le bonneagar agus áiseanna poiblí, lena n-áirítear bóithre agus cosáin, soilsiú poiblí, draenáil shéarach bréan, draenáil uisce dromchla agus soláthar uisce, is gá chun áiteanna cónaithe a fhorbairt agus a bhfuil acmhainn seirbhíse dóthanach ar fáil d’fhorbairt den sórt sin, agus

(c) go bhfuil sé réasúnach a bhreithniú nach ndéantar difear dó, i dtéarmaí a bhail fhisiciúil, mar gheall ar nithe ar leor iad chun soláthar áitreabh a chosc, lena n-áirítear éilliú nó taisí seandálaíochta nó stairiúla aitheanta a bheith ann,

ach nach talamh é—

(i) lena ndéantar tagairt dó i mír (a)(i) agus, ag féachaint d'fhorbairt amháin (de réir bhrí Acht, 2000) nach forbairt nár údaraíodh í (de réir bhrí Acht, 2000), atá in úsáid mar áitribh, ina bhfuil trádáil nó gairm á seoladh, atá faoi dhliteanas rátaí tráchtála, a bhfuil sé réasúnach a mheas go bhfuiltear á úsáid chun seirbhísí a sholáthar do chónaitheoirí ceantair chónaithe cóngaracha,

(ii) lena ndéantar tagairt dó i mír (a)(ii), mura bhfuil sé réasúnach a mheas go bhfuil an talamh neamhshealbhaithe nó díomhaoin,

(ia) nach mbeadh a fhorbairt i gcomhréir le—

(I) i gcás ina bhfuil an talamh criosaithe i bplean forbartha, an bonn céimnithe a ndéanfar forbairt ar thalamh faoin bplean i gcomhréir leis, mar a shonraítear sa phríomhstraitéis atá sa phlean sin de réir alt 10(2A)(d) d'Acht 2000, nó

(II) i gcás ina bhfuil an talamh criosaithe i bplean ceantair áitiúil, an cuspóir, i gcomhréir le cuspóirí agus le príomhstraitéis an phlean forbartha don cheantar a n-ullmhaítear an plean ceantair áitiúil ina leith, chun talamh a fhorbairt ar bhonn céimnithe, atá san áireamh sa phlean ceantair áitiúil de réir alt 19(2) d'Acht 2000, ar an dáta ar a bhfuil comhlíonadh na gcritéar san alt seo á measúnú,

(iii) faoina bhfuil sé réasúnach a mheas go bhfuil sé ag teastáil le haghaidh áitithe, nó go bhfuil sé ina chuid dhílis d'áitiú ag—

(I) bonneagar agus saoráidí sóisialta, pobail nó rialtais, lena n-áirítear bonneagar agus saoráidí a úsáidtear chun críocha riaracháin phoiblí nó chun oideachas nó cúram sláinte a sholáthar,

(II) saoráidí agus bonneagar iompair,

(III) bonneagar agus saoráidí fuinnimh,

(IV) bonneagar agus saoráidí teileachumarsáide,

(V) bonneagar agus saoráidí uisce agus fuíolluisce,

(VI) bainistíocht dramhaíola agus bonneagar diúscartha, nó

(VII) bonneagar fóillíochta, lena n-áirítear saoráidí spóirt agus clóis súgartha,

(iv) atá faoi réir ainmniú reachtúil a d'fhéadfadh bac a chur ar fhorbairt, nó

(v) ar a bhfuil tobhach na suíomhanna tréigthe iníochta de réir an Achta um Láithreáin Thréigthe 1990.

Féadfar aighneachtaí ar an dréacht-léarscáil bhliantúil a dhéanamh i scríbhinn chuig Comhairle Chontae Cheatharlach tráth nach déanaí ná an 1 Aibreán 2025, maidir le—

(I) láithreáin shonracha a áireamh sa léarscáil deiridh nó a eisiamh ón léarscáil deiridh, nó

(II) an dáta a shásaigh láithreán na critéir iomchuí den chéad uair.

Ba cheart go n-áireofaí in aighneachtaí ainm agus seoladh, cúiseanna le tailte a áireamh nó a eisiamh, mar aon le léarscáil ar scála 1:1,000 (ceantar uirbeach) nó 1: 2,500 (ceantar tuaithe) nuair atá aighneacht á déanamh ag úinéir talaimh, lena sainaitnítear go soiléir an ceantar de thalamh is ábhar don aighneacht.

Aon aighneachtaí i scríbhinn den sórt sin a gheofar faoin 1 Aibreán 2025 seachas na codanna sin d'aighneacht a d'fhéadfadh a bheith ina sonraí pearsanta, foilseofar iad ar an suíomh gréasáin arna chothabháil ag an údarás áitiúil lena mbaineann tráth nach déanaí ná an 11 Aibreán 2025.

Tá na cuimsithe molta agus na heisiaimh mholta ar an dréacht-léarscáil bhliantúil faoi réir aighneachtaí a fhaightear. Ba cheart d aon úinéirí talún a thacaíonn le heisiamh a gcuid talún aighneacht a dhéanamh mar thaca leis an eisiaimh sin.

Iarrataí ar Athchriosú

I gcás ina sainaithnítear talamh ar an léarscáil deiridh don bhliain 2025, arna foilsiú ar an 31 Eanáir 2025, mar thalamh faoi réir na cánach ar thalamh chriosaithe chónaithe, féadfaidh duine, i leith talamh thuasluaite ar leis an duine sin é, aighneacht a dhéanamh chuig Comhairle Chontae Cheatharlach, ón 1 Feabhra 2025 go dtí an 1 Aibreán 2025, ina n-iarrann sé/sí go n-athrófar criosú na talún sin. Ba cheart go n-áireofaí le haon aighneacht den sórt sin fianaise ar úinéireacht, cúiseanna mionsonraithe le haon iarraidh ar athchriosú, lena bhféadfaí leanúint de ghníomhaíocht eacnamaíoch leanúnach a áireamh, chomh maith le léarscáil ar scála 1:1,000 (uirbeach) nó 1:2,500 (tuaithe) ar a sainaithnítear an píosa talún ábhartha go soiléir.

Aon iarrataí ar athchriosú i scríbhinn den sórt sin a gheofar faoin 1 Aibreán 2025 seachas na codanna sin d'aighneacht a d'fhéadfadh a bheith ina sonraí pearsanta, foilseofar iad ar an suíomh gréasáin arna chothabháil ag an údarás áitiúil laistigh den tréimhse reachtúil ábhartha. Eiseofar litir admhála um iarraidh ar athchriosú ina mbeidh mionsonraí faoi stair phleanála na talún le déanaí ó Comhairle Chontae Cheatharlach chuig an úinéir talún faoin 30 Aibreán. Is féidir an litir admhála a úsáid chun tacú le héileamh ar dhíolúine ón gcáin a eascraíonn i leith na talún atá ina hábhar don iarraidh don bhliain 2025. Ní mór an t-éileamh sin a dhéanamh i dtuaisceán bliantúil na cánach ar thalamh chriosaithe chónaithe don bhliain 2025, nach mór a dhéanamh chuig na Coimisinéirí Ioncaim ar an 23 Bealtaine 2025 nó roimhe sin. Féach le do thoil ar www.revenue.ie le haghaidh mionsonraí

Déanfaidh an tÚdarás Áitiúil gach iarraidh ar athchriosú a mheas ag féachaint do phleanáil chúí agus d'fhorbairt inbhuanaithe an cheantair.

Tá beartas cosanta sonraí na Comhairle ar fáil ag: <https://carlow.ie/governance-and-administration/data-protection-policy>

Kieran Cullinane
A/Stiúrthóir Seirbhísí Gníomhach
Comhairle Chontae Cheatharlach